

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hluboš, okres Příbram

262 22 Hluboš 116

Identifikátor školy: 600 054 756

Termín konání inspekce: 26. a 27. květen 2003

Čj.:	022 071/03-5067
Signatura:	kb5zw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hluboš, okres Příbram sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Od 1. ledna 2003 pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je obec Hluboš (adresa: 262 22 Hluboš 3).

Základní škola je neúplná škola s prvním až pátým ročníkem (kapacita 60 žáků). Ve školním roce 2002/2003 má dvě třídy a 30 žáků. V I. třídě jsou žáci prvního a druhého ročníku, II. třídu navštěvují žáci třetího až pátého ročníku. Kromě místních žáků navštěvují základní školu žáci dojíždějící z obce Bratkovice včetně jejich součástí. Školní družina (kapacita 25 žáků) má jedno oddělení, v němž je zapsáno 25 žáků. Mateřská škola (kapacita 25 dětí) je jednotřídní a má 25 dětí.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině,
- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k obecným cílům předškolní výchovy,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k obecným cílům předškolní výchovy,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole,
- průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K OBECNÝM CÍLŮM PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY

Na výuce v základní škole se podílejí tři pedagogické pracovnice. Český jazyk a matematiku v prvním a druhém ročníku zajišťuje ředitelka, která má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Ostatní předměty (tj. prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a praktické činnosti) v prvním a druhém ročníku a veškerá výuka ve třetím až pátém ročníku jsou vyučovány nekvalifikovaně. Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině zajišťuje vychovatelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Na výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole se podílejí dvě pedagogické pracovnice, které splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Úvazky jednotlivých vyučujících v základní škole a mateřské škole a vychovatelky ve školní družině jsou vzhledem k současným personálním možnostem přiděleny optimálně. Ředitelka při jejich sestavování přihlíží ke zkušenostem jednotlivých pedagogických pracovníků a k potřebám organizace. Funkce výchovného poradce nebyla ustanovena, z hlediska podmínek základní školy toto není ani třeba.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se koná pětkrát v průběhu školního roku. Projednávají jsou např. organizační či provozní záležitosti základní školy, mateřské školy i školní družiny, hodnocení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, je sledován prospěch a chování žáků v jednotlivých klasifikačních obdobích, objevují se závěry z hospitační a kontrolní činnosti apod. Metodické sdružení není ustanoveno, didaktické a další aktuální otázky jsou neformálně řešeny prakticky denně, což tento malý kolektiv základní školy dostatečně umožňuje. Ředitelka se zúčastňuje schůzek metodického sdružení malotřídních škol v rámci okresu, získané poznatky předává svým kolegyním. Žákům s vývojovými poruchami učení a chování poskytují třídní učitelky a vychovatelka ve vyučovacím procesu i mimo něj individuální pomoc. Pro integrované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací plány.

Denní chod základní školy, mateřské školy a školní družiny je řádně zabezpečen. Dozory na chodbách i ve školní jídelně jsou zajištěny. Provoz jednotlivých součástí organizace je s potřebnou pružností a účinností kontrolován prakticky denně. Na kontrole provozu se kromě ředitelky podílí také její zástupkyně pro předškolní výchovu.

Ve škole pracují dvě zkušené nekvalifikované vyučující, v případě aktuální potřeby jim ředitelka poskytuje rady z oblasti pedagogické i didaktické.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je ředitelkou školy plánována. Pravidelně je kontrolována třídní dokumentace i dokumentace školní družiny a mateřské školy, též písemné projevy žáků. Hospitační činnost je prováděna v přiměřené míře, závěry jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími, obecné poznatky jsou pak zařazovány do programu pedagogické rady. Ředitelka klade důraz na uplatňování moderních metod a forem práce ve výuce, na využívání didaktické techniky a na individuální přístup k žákům. Při inspekční činnosti bylo patrné, že ředitelka má pozitivní vliv na práci vyučujících. Činnost školní družiny kontroluje ředitelka operativně s neformálním přístupem. O práci ve školní družině má ředitelka přehled, zná velmi dobře její potřeby. V letošním školním roce je zaznamenána jedna hospitace. Formy kontroly v mateřské škole jsou postaveny spíše na vzájemné důvěře a probíhají zatím zpravidla jen v předávání ústních informací. V oblasti kontroly je realizována vzájemná spolupráce zástupkyně pro předškolní výchovu s ředitelkou pouze v jednotlivostech.

Učitelky i vychovatelka se dle možností a potřeb zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, nové poznatky získávají též studiem odborných časopisů a knih, mezi sebou si vyměňují zkušenosti z oblasti metodiky. Ve výchovně-vzdělávacím procesu bylo evidentní uplatňování osvojených nových profesních znalostí a dovedností.

Organizační struktura školy je jednoduchá a zřetelná. Povinnosti pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců jednotlivých součástí školy jsou stanoveny v *Organizačním řádu*, s nimiž byli všichni prokazatelným způsobem seznámeni. Kompetence učitelky a zástupkyně pro předškolní výchovu neznamenaly po integraci se základní školou zásadní organizační změny ani změny v systému a stylu práce mateřské školy. Zachovány byly všechny mechanismy v plánování a organizování, ale ve vedení, motivování a kontrole nejsou kompetence zástupkyně pro předškolní výchovu zcela konkretizovány.

Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti základní školy upravuje dokument *Řád školy*, který kromě různých pokynů a doporučení pro chování a jednání žáků obsahuje i jejich práva. Z důvodů nedostatečné dopravní obslužnosti začíná vyučování již v 7:30 hodin. Provoz školní družiny probíhá od 11:10 do 15:45 hodin. Provozní podmínky mateřské školy jsou v souladu

s požadavky rodičů a zřizovatele. Zásady provozu školní družiny stanovila ředitelka v písemném materiálu *Řád školní družiny*. Obsahově většinou reaguje na místní podmínky, v dokumentu však nejsou některá ustanovení doporučená v metodickém pokynu k postavení, organizaci a činnosti školních družin čj. 17 749/2002-51 – nezachycuje např. organizační upřesnění dalších činností pořádaných školní družinou, pravidla styku s rodiči.

Základní organizační pravidla v mateřské škole jsou stanovena v *Provozním řádu MŠ Hluboš*.

Škola má vytvořen funkční informační systém. Předávání informací uvnitř organizace je důsledné a operativní. Vnitřní přenos informací se opírá o osobní jednání ředitelky a zástupkyně pro předškolní výchovu s pracovníky základní školy, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny. Sdělení dlouhodobějšího charakteru jsou zveřejňována na nástěnkách v ředitelně. Zásadní informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady nebo provozní porady, kterých se zúčastňuje i zástupkyně pro předškolní výchovu. Vzájemná spolupráce vychovatelky školní družiny a zástupkyně s ředitelkou probíhá podle potřeb. Vychovatelka podává průběžně zprávy o činnosti školní družiny. Každodenním kontaktem vychovatelky školní družiny s vyučujícími je zajištěna zpětná vazba.

Ve škole je ustanoven žakovský parlament, jehož prostřednictvím se žáci učí spolurozhodovat o školním dění. Zdrojem informací pro rodiče a žáky jsou nástěnky umístěné v prostorách budovy. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu vzdělávání a chování svých dětí informováni prostřednictvím notýsků a žakovských knížek. Další informace jsou rodičům poskytovány při společných schůzkách a při tzv. návštěvních odpoledních. Rodiče si mohou také dohodnout konzultace s ředitelkou a jednotlivými vyučujícími. Do dění ve škole mají rodiče možnost nahlédnout při tzv. Dnech otevřených dveří nebo se mohou přímo zúčastnit výuky. Přenos informací rodičům žáků školní družiny je uskutečňován prostřednictvím základní školy. Rodiče dětí z mateřské školy jsou informováni prostřednictvím vývěsek na nástěnkách, formou individuálních rozhovorů a na pravidelných setkáních. S kvalitou informačních služeb vyjádřili rodiče v dotaznících spokojenost.

Při škole je registrováno Sdružení rodičů, které pomáhá při řešení materiálních otázek, výchovných problémů aj. Velmi dobrá je také spolupráce s Obecním úřadem Hluboš.

Základní škola, školní družina a mateřská škola se snaží v rámci možností podílet se na životě obce. Na veřejnosti se prezentují kulturními vystoupeními, výstavkami výtvarných prací aj. Škola vydává tzv. kalendář, v němž jsou publikovány dětské literární či výtvarné práce. Organizace informuje o své činnosti v místním a regionálním tisku, též ve vývěsní skříňce v obci. V rámci vnějšího informačního systému využívá elektronickou poštu. Dostatek informací o životě v základní škole poskytuje velmi dobře zpracovaná *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002*.

Personální podmínky v základní škole, ve školní družině a v mateřské škole jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K OBECNÝM CÍLŮM PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY

Škola sídlí v jednopatrové budově, která poskytuje podnětné a bezpečné prostředí pro její činnost. Vnitřní prostory jsou pečlivě udržovány, chodby jsou velmi vkusně vyzdobeny. V prvním patře jsou dvě kmenové učebny, pracovna školní družiny, ředitelna, kabinet

a místnost obecní knihovny. Učebny jsou velmi pěkně upraveny, mají bohatou výzdobu aktualizující učivo různých předmětů, poskytují místo i pro relaxaci žáků. Nábytek je většinou starší, ale dobře udržovaný. Pro výuku praktických činností a hudební výchovy jsou využívány prostory školní družiny. V přízemí je mateřská škola a školní jídelna, v suterénu se nachází malá tělocvična. Součástí školního areálu je menší zahrada a hřiště. Škola nemá samostatné prostory pro vlastní knihovnu. Knihy jsou uloženy v kabinetě, v ředitelně a ve třídách. Knižní fond je dle finančních možností doplňován encyklopediemi, dětskou beletrií a odbornými publikacemi.

Školní družina má pro svoji činnost samostatnou místnost, která je svým vybavením přizpůsobena potřebám žáků. Uspořádání nábytku a dispoziční řešení víceúčelové místnosti umožňuje vzájemnou komunikaci mezi žáky, poskytuje prostor k odpočinku, k zájmovým činnostem i hrám; úložné prostory jsou však malé.

Provozní podmínky mateřské školy vytvářejí dobré technické zázemí pro její činnost a umožňují plnit stanovený výchovně-vzdělávací program bez omezení. Prostorové podmínky třídy, herny i ložnice jsou pro pravidelné denní činnosti dětí postačující. Vybavení starším nábytkem je účelné. Celková úprava prostředí mateřské školy je esteticky podnětná. Rodiče v dotaznících vyjádřili spokojenost s prostorovými podmínkami.

Pro výuku českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a prvouky mají žáci učebnice a pracovní sešity. Materiální zázemí těchto předmětů je celkově průměrné. Využívány jsou především obrazy s písmeny, nástěnné tabule s mluvnickým učivem, kartičky se slovy, písmeny a slabikami, magnetofonové nahrávky, alternativní příručky a učebnice aj. K dispozici jsou výukové programy pro český jazyk a matematiku, jejich uplatnění v hodinách nebylo pozorováno. Vyučující používají také vlastní materiály.

Zajištění didaktickou technikou je celkově velmi dobré. Ve II. třídě jsou umístěny dva počítače žákovské a jeden učitelský a v I. třídě jeden žákovský; tyto počítače škola dostala v rámci akce Internet do škol. Další čtyři počítače byly získány z jiných zdrojů – po jednom počítači je v I. třídě, ve II. třídě a v ředitelně; jeden dosti zastaralý počítač je součástí vybavení školní družiny. Počítač má i mateřská škola. Vyučující mají k dispozici též přenosný magnetofon, diktafon, mohou využívat televizor nebo video. Škola vlastní také dva zpětné projektory a kopírovací zařízení, které však vyžadují opravu.

Vybavení školní družiny pomůckami, hračkami, potřebami k výtvarným, pracovním, hudebním a pohybovým aktivitám je na průměrné úrovni. Vychovatelka využívá různé materiály z vlastních zdrojů. Mateřská škola má vytvořen fond didaktických pomůcek a materiálů z minulých let a pozvolna dochází k jeho inovaci. Dětem je umožněn výběr a operativní využívání hraček, pomůcek i materiálů k tvořivým aktivitám.

Při hospitační činnosti je pamatováno na kontrolu využívání školních pomůcek, didaktické techniky a dalších materiálních zdrojů. Téma se objevuje v rozbořech hospitovaných hodin, při jednání pedagogické rady. Kontrola využívání materiálních zdrojů má celkově velmi dobrou účinnost. Ve sledovaných hodinách byl pomůckový fond účelně a efektivně uplatněn, ale audiovizuální technika byla zařazena ojediněle.

Materiálně-technické podmínky základní školy a školní družiny jsou hodnoceny stupněm průměrný. Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu Základní škola

Škola deklaruje výuku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Z cizích jazyků je ve čtvrtém a pátém ročníku vyučován jazyk anglický. Učební plán školy je rozšířen o zájmové útvary, např. o kroužek tvořivosti a dramaticko-literární. Časová týdenní dotace předmětů v prvním až pátém ročníku ve školním roce 2002/2003 odpovídá schválenému učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. V dotaznících vyjádřili rodiče spokojenost se vzdělávacím programem školy a s nabídkou zájmové činnosti.

Výuka je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Zápisy v třídních knihách průkazně zachycují průběh vzdělávání v jednotlivých ročnících ve školním roce 2002/2003. Záznamy v třídních výkazech a katalogových listech jsou pečlivě prováděny.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Dodržování učebního plánu garantuje ředitelka školy, která také sestavuje pro jednotlivé ročníky rozvrh hodin. Plnění osnov je sledováno při hospitační činnosti, při kontrole třídních knih a časových tematických plánů učiva. V průběhu inspekce nebylo zjištěno porušování učebního plánu. Ve školním roce 2002/2003 bylo vyučováno nad rámec učebních osnov v českém jazyce ve čtvrtém ročníku učivo slovesný způsob (25. školní týden) a v pátém ročníku učební látka druhy číslovek (32. a 33. školní týden), skloňování číslovek dvě, tři a čtyři (34. školní týden) a skloňování číslovek (35. školní týden). Vzhledem k inspekčním zjištěním není kontrola plnění osnov patřičně účinná.

Způsob kontroly plnění učebního plánu je účinný, způsob kontroly plnění osnov je neúčinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole

Hospitace byly provedeny u tří vyučujících a v obou třídách. Byla sledována výuka českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, prvouky, výtvarné výchovy a praktických činností. Chybějící příslušná odborná a pedagogická způsobilost u dvou vyučujících neměla negativní vliv na kvalitu vyučovacího procesu.

Úvodní motivace spočívala hlavně v seznámení s průběhem hodiny či s probíraným tématem, také se uplatnil řízený rozhovor, báseň nebo píseň. Menší pozornost byla věnována úvodní motivaci při praktických činnostech a cílené průběžné motivaci při výtvarné výchově. Výukou funkčně prolínaly mezipředmětové vztahy, ojediněle byly zařazeny regionální prvky nebo aktualizace učiva. Hodnocení žáků bylo objektivní, vyučující využívaly slovní pochvalu, známky nebo přidělovaly body. Jen sporadicky byli žáci vybízeni k sebehodnocení. Frekvence známek v notýscích a v žákovských knížkách je přiměřená; při hodnocení výkonů žáků z českého jazyka převládají známky z mluvnického učiva, rezervy jsou zaznamenány v klasifikaci z praktických činností, prvouky či výtvarné výchovy. Písemnosti žáků jsou průběžně a pečlivě opravovány. Závěrečné zhodnocení nebylo ve sledovaných hodinách samozřejmostí.

Časové tematické plány učiva jazykových a naukových předmětů se převážně opírají o obsah používaných učebnic. V plánu učiva českého jazyka pro pátý ročník nebyly respektovány Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22; materiál obsahoval učivo o skloňování číslovek, které se neprobírá. Bezprostřední příprava byla zodpovědná a velmi pečlivá, ale v plánování průběhu hodin chybělo zaměření především na využívání didaktické techniky a na důraznější zařazování motivace.

Vyučovací proces v I. třídě byl organizován ve dvou odděleních, ve II. třídě byl realizován převážně ve třech odděleních, probíhal v lavicích i mimo ně. Většina hospitovaných hodin svým

obsahem a zařazováním rozmanitých činností byla pro žáky zajímavá a podnětná. Učitelky střídaly přímé řízení učební práce žáků s jejich samostatnou činností. Uplatnily se různé formy frontálního společného opakování a procvičování učiva, začleněny byly činnosti ve skupinách, trojicích či dvojicích. Žáci si aktivně osvojovali učivo. Pozitivní úlohu splnily v průběhu vyučovacího procesu drobné didaktické hry a soutěživé prvky. Prezentace probírané učební látky ve sledovaných hodinách byla názorná, učitelky dbaly na zpětnou vazbu. V menší míře byla zadávána práce s chybou, žáci měli možnost řešit kvalitativně diferencované úkoly. Ve všech hodinách byla uplatňována zásada názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu k dětem. Žáci pracovali se zájmem, prokázali, že umějí aplikovat získané poznatky, jejich dovednosti a znalosti byly velmi dobré.

Základní psychohygienické požadavky byly respektovány. Učitelky dbaly na správné osvětlení a větrání. V některých hodinách byly zařazeny relaxační prvky, jinde se únavě dětí předcházelo střídáním rozmanitých činností. Byly zjištěny i dílčí nedostatky - např. zasahování výuky do přestávky.

Materiální podpora výuky měla ve většině hodin velmi dobrou úroveň. V průběhu vyučovacího procesu byly využívány učebnice, pracovní listy a sešity, různé kartičky, kopírované texty, připravené úkoly a cvičení na tabuli, obrázky, knihy z odborné i krásné literatury aj. Při výuce anglického jazyka byla funkčně využita didaktická technika k reprodukci projevu rodilých mluvčích. Začlenění audiovizuální techniky však zůstávalo v dalších vyučovacích jednotkách opomíjeno.

Ve všech hodinách byla vytvořena atmosféra důvěry, vztahy mezi vyučujícími a žáky byly bezproblémové. Žáci nebyli zbytečně napomínáni ani mentorováni, učitelky jim trpělivě naslouchaly. Pozitivně je hodnoceno vedení žáků ke spolupráci a toleranci při skupinových činnostech. Systematický rozvoj komunikace byl pozorován především při výuce českého jazyka, anglického jazyka a prvouky. Děti měly prostor k obhajobě svých názorů, který využívaly. Vyjadřování učitelek bylo srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků, v menší míře se v jejich mluvním projevu objevovaly nespisovné prvky.

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola si zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními písemnými prověrkami, komerční celorepublikové testy nevyužívá.

Ve čtvrtletí, v pololetí a na konci školního roku zadává ředitelka ve druhém až pátém ročníku písemné prověrky z českého jazyka a matematiky, ve čtvrtém a pátém ročníku také z anglického jazyka.

Zjištěné výsledky jsou analyzovány a využívány k ovlivnění práce vyučujících a výchovně-vzdělávacího procesu. Ředitelka při jednání pedagogické rady, hospitační činnosti a při rozhovorech s vyučujícími rozebírá výsledky, zjišťuje důvody neúspěchu a klade důraz na jejich odstraňování. Porovnává dosažené výsledky s výkony žáků v předcházejícím školním roce. Následně přijímaná opatření jsou účinná.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy v základní škole hodnocen stupněm velmi dobrý.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina koordinuje svoji činnost organizačně a obsahově se záměry základní školy, navazuje na rozvrh hodin, umožňuje žákům účast v zájmových kroužcích.

Povinná dokumentace školní družiny je pečlivě vedena. Zápisy v přehledu výchovně-vzdělávací práce jsou přehledné a průkazně zachycují činnosti ve školní družině.

Organizace a obsah jednotlivých činností školní družiny jsou rozpracovány v celoročním rámcovém plánu podle vlastních podmínek a sezónních činností. Měsíční a týdenní plány nejsou zpracovány. V týdenním rozvrhu skladby činností jsou vyváženě zařazeny odpočinkové, rekreační a zájmové aktivity, pravidelně denně je zařazován pobyt dětí venku nebo v tělocvičně. Činnost školní družiny je strukturovaná a pro jednotlivé aktivity jsou vyhrazeny dostatečné časové dotace. Při realizaci konkrétních činností bylo přihlíženo k přáním a požadavkům žáků. Režim dne a stanovený program odpovídají požadavkům na činnost školní družiny a zásadám psychohygieny. Školní družina organizuje zájmové kroužky (kroužek pohybových her, zdravotnický a informatiky), do nichž je zapojena většina žáků zapsaných v tomto zařízení.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Školní družina má v letošním školním roce zřízeno jedno oddělení se 25 zapsanými žáky prvního stupně. Obměna žáků v oddělení byla ve sledovaných dnech výrazná, většina žáků odcházela od 13. hodiny do zájmového kroužku. Organizace přechodů k činnostem i organizace režimových momentů byla bezproblémová.

Odpočinkovým činnostem byl v režimu dne vyhrazen prostor před obědem a po jeho skončení. K činnostem vytvářela vychovatelka kvalitní podmínky, žákům byly nabídnuty klidové činnosti nebo si žáci činnosti vybírali podle vlastního zájmu. Reagovala na přání dětí, nenásilně vstupovala do průběhu činností dětí, vhodně působila na žáky v případě nejistoty. Organizace a náplň odpočinkových činností splnily základní psychohygienické požadavky.

Zájmová činnost byla zařazena jako kolektivní organizovaná aktivita s výtvarným zaměřením.

Žáci byli pozitivně motivováni k výtvarné činnosti, jejíž výsledek bude uplatněn na místní Trojické pouti. Výtvarná činnost navazovala na předchozí dovednosti (drhání) a osobní zkušenosti žáků. Zvolená metoda umožňovala žákům mnoho variant osobitého zpracování i rozvoj individuálních dispozic. Při činnosti byla uplatněna individuální práce s diferencovanými nároky a požadavky vzhledem k věku i schopnostem žáků. Patrné byly prvky vzájemné spolupráce. Vychovatelka využívala aktivizující metody k rozvíjení a uplatnění poznávacích procesů ve spojení s praktickou činností a emocionálním prožíváním, operativně reagovala na vzniklé situace, vedla žáky k ověřování a upevňování poznatků v přirozených souvislostech.

Úvodní motivace žáků přispěla k jejich zaktivizování, průběžná pak k individuálnímu povzbuzení a k posilování jejich sebedůvěry. V hodnocení se vychovatelka zaměřila na poskytnutí konkrétní zpětné vazby žákům a na její využití k systematickému rozvíjení dalších dovedností. Sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno ojedinele. Komunikace mezi žáky a vychovatelkou byla přátelská, žáci se chovali přirozeně a byli k sobě kamarádští.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy

V současné době mateřská škola hledá a v dílčích aspektech ověřuje nový model plánování pedagogické práce podle zaváděného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Obsah školního plánu pod názvem Příroda kolem nás je rozdělen na témata s definovanými pedagogickými záměry specifických oblastí rozvoje dítěte předškolního věku. V dotaznících vyjádřili rodiče spokojenost s realizovaným vzdělávacím programem. Zpracovány jsou rámcové vzdělávací plány v týdenních tematických blocích, které obsahově navazují na praktické zkušenosti dětí a předchozí plánované činnosti. Formálně chybí zatím průběžný kvalitní systém naplňování stanovených cílů mateřské školy, vyhodnocování úspěšnosti naplňování pedagogických záměrů a plánovaných činností včetně hodnocení ve vztahu k dítěti a pedagogovi je prováděno v jednotlivostech.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s platnými dokumenty.

Povinná dokumentace je vedena v rozsahu stanoveném obecně závazným právním předpisem, zápisy průkazně zaznamenávají výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací práce.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Spontánní a řízené činnosti

Sledované spontánní i řízené činnosti byly vedeny v souladu se stanoveným měsíčním programem. *Spontánním činnostem* byl v režimu dne vyhrazen převážně prostor při ranním scházení a při pobytu venku. V těchto činnostech vytvářely obě učitelky pro skupinovou nebo individuální práci dobré podmínky, dětem byly nabídnuty činnosti, které si vybíraly podle vlastního zájmu. Učitelky reagovaly na přání dětí, nenásilně vstupovaly do průběhu činností dětí, podněcovaly k výkonům, vhodně působily na děti v případě nejistoty.

Motivaci užívaly učitelky především jako prostředek úvodní aktivizace dětí, průběžně k individuálnímu povzbuzení. Hodnocení nebylo patřičně věcné.

Plánovaný program *v řízených činnostech* měl dominantní orientaci na dílčí vzdělávací oblast (hudební činnosti). Vzdělávací cíle učitelky vybíraly tak, aby korespondovaly s celkovým zaměřením mateřské školy a se záměry uvedenými ve zpracovaných dokumentech.

Řízené činnosti navazovaly na prožitky dětí, byly využity herní a převážně aktivizující metody k rozvíjení a uplatnění hudebních schopností ve spojení s praktickou činností hry na dětské hudební nástroje. Hudební činnosti byly z metodického hlediska převážně promyšlené, uplatněny byly diferencované požadavky vzhledem ke schopnostem dětí. Učitelky operativně reagovaly na situace, vedly děti k získávání příslušných dovedností.

Volba metod a forem práce v řízených činnostech byla vyučujícími většinou přizpůsobena možnostem dětí, využíváno bylo přirozené aktivní učení prostřednictvím integrovaných celků.

Motivace dětí k řízeným činnostem vycházela zejména z procesu vybavování a oživení předešlých vlastních zážitků. V průběhu činností děti pozitivně stimulovalo povzbuzení nebo pochvala. V hodnocení se učitelky zaměřovaly spíše na obecné pochválení, méně na poskytnutí konkrétní zpětné vazby dítěti. Nedostatky byly zaznamenány v rozvíjení schopnosti k objektivnímu sebehodnocení u starších dětí.

Prvky spolupráce byly patrné při spontánních činnostech dětí, ale nedostatky se někdy vyskytovaly v uplatňování schopnosti přizpůsobit se a akceptovat ostatní. Děti nemají vytvořen návyk respektovat dohodnutá pravidla komunikace a především u starších dětí chybí

důslednější vedení k jejich dodržování. Činnosti venku byly účinně využívány k upevnování získaných poznatků, umožnily dětem uspokojit i potřebu spontánního pohybu. Učitelka nabízela dětem podněty k pozorování přírody, vhodně byla využívána metoda pozorování a rozhovoru. Ke spontánním i řízeným aktivitám zvolila bezpečný a inspirující terén za obcí.

Organizace režimových činností (hygiena, stravování) měly přirozený průběh, byl vytvořen prostor k sebeobsluze. Stanovený režim dne v mateřské škole byl variabilní, pitný režim byl dětmi využíván. Organizace odpoledního odpočinku řeší aktuální a diferencovaně potřeby spánku jednotlivých dětí.

Průběhové výsledky vzdělávání a výchovy

Pravidelné hodnocení a sebehodnocení práce mateřské školy včetně analýzy výsledků je prováděno v jednotlivostech a s částečně účinným vlivem zpětné vazby.

Ve sledovaných činnostech se projeví přiměřeně rozvinuté pohybové dovednosti dětí, rozvoj jemné motoriky je učitelkami podporován uplatňovaným systémem grafomotorických cviků. Úroveň pohybových dovedností i grafický projev odpovídají vývojovým možnostem dětí předškolního věku v jejich jednotlivých věkových kategoriích.

Při stolování jsou děti částečně zapojovány do sebeobslužných činností, samostatnost využívaly i při úklidu hraček a osobní hygieně.

Děti prokázaly kvalitní dovednosti z oblasti hudební výchovy, částečně mají vytvořeny společenské i zdvořilostní návyky. Dílčí nedostatky jsou v akceptování pravidel komunikace a smyslu dětí pro vzájemnou toleranci.

Jazykovému projevu věnuje škola pozornost především preventivní logopedickou péčí, v průběhu dne podporou vyjadřování dětí, gymnastikou mluvidel a cíleným zařazováním říkad. Úroveň jazykových dovedností odpovídá jejich věku.

Škola seznamuje děti se životem obce, s okolní přírodou a jejími změnami. Poskytuje dostatek možností k vytváření kladného vztahu a sounáležitosti k obci.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou ve spontánních a řízených činnostech hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

„Zřizovací listina příspěvkové organizace“ čj. 598/02, vydaná obcí Hluboš dne 1. srpna 2002, „Příloha ke zřizovací listině“ (bez uvedení data a čj.) ani „Příloha č. 2 ke zřizovací listině č. j. 598/02 ze dne 1. 8. 2002“ čj. 93/03 ze dne 12. března 2002 nejsou obsahově v souladu s „Rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“ čj. 12 367/03-21 ze dne 5. února 2003. V dokumentech, které vydal zřizovatel, jsou uvedeny jen tři součásti příspěvkové organizace; jako součást této organizace není uvedena základní škola. V materiálu „Příloha č. 2 ke zřizovací listině č. j. 598/02 ze dne 1. 8. 2002“ čj. 93/03 ze dne 12. března 2002 je v datu vydání chybně zapsán rok 2002 (správné datum: 12. březen 2003).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. „Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“ čj. 12 367/03-21 ze dne 5. února 2003
2. „Zřizovací listina příspěvkové organizace“ čj. 598/02, vydaná obcí Hluboš dne 1. srpna 2002
3. „Příloha ke zřizovací listině“ (bez uvedení data a čj.)
4. „Příloha č. 2 ke zřizovací listině č. j. 598/02 ze dne 1. 8. 2002“ čj. 93/03 ze dne 12. března 2002
5. „Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků Základní školy Hluboš, okres Příbram“ čj. 134/03, vydaný ředitelkou školy dne 27. května 2003
6. „Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2002 – Škol (MŠMT) V 3-01“
7. Rozvrh hodin I. a II. třídy za školní rok 2002/2003
8. Rozvrh hodin podle tříd za školní rok 2002/2003
9. Třídní knihy I. a II. třídy ze školního roku 2002/2003
10. Třídní výkazy a katalogové listy žáků I. a II. třídy ze školního roku 2002/2003
11. „Řád školy“, vydaný ředitelkou školy dne 2. září 2002
12. Rozvrh hodin I. a II. třídy za školní rok 2002/2003
13. Rozvrh hodin podle tříd za školní rok 2002/2003
14. Hospitační záznamy ředitelky školy
15. Rámcový plán školy
16. „Organizační řád“, vydaný ředitelkou školy dne 1. ledna 2003
17. Časové tematické plány učiva českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, prvouky, výtvarné výchovy a praktických činností
18. Záznamy z jednání pedagogické rady v základní škole ze školního roku 2002/2003
19. Vzorky žákovských sešitů a písemností
20. „Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002“
21. Plány výchovně-vzdělávací práce ve školní družině
22. „Řád družiny“, vydaný ředitelkou školy dne 2. září 2002
23. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině pro školní rok 2002/2003
24. Zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce do školní družiny ve školním roce 2002/2003
25. Docházkový sešit, vedený ve školní družině pro školní rok 2002/2003
26. Rozvrh přímé výchovné práce vychovatelky školní družiny
27. „Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. 9. 2002“
28. Výsledky žáků školní družiny
29. Evidence dětí mateřské školy – osobní údaje, údaje o přijetí, údaje o průběhu pobytu v zařízení
30. Přehled o docházce dětí v mateřské škole ve školním roce 2002/2003
31. Přehled výchovné práce v mateřské škole ve školním roce 2002/2003
32. „Pracovní plán MŠ pro školní rok 2002 – 2003“
33. „Provozní řád MŠ Hluboš“
34. Školní vzdělávací program „Příroda kolem nás“

35. Rozvrh přímé výchovné práce pedagogických pracovních mateřské školy
36. Kompetence zástupkyně pro předškolní výchovu
37. Záznamy z jednání pedagogické rady mateřské školy ve školním roce 2002/2003
38. Inspekční zpráva čj. 025/99/98-1306 ze dne 20. dubna 1998
39. Inspekční zpráva čj. 022 56/98-2800 ze dne 10. března 1998
40. Dotazníky pro rodiče dětí mateřské školy
41. Dotazníky pro rodiče žáků základní školy
42. Dotazník pro ředitelku školy
43. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Výuka v základní škole je zabezpečena v rámci jejích současných personálních možností. Kvalifikovaně probíhá vyučovací proces českého jazyka a matematiky v prvním a druhém ročníku. Ostatní předměty v prvním a druhém ročníku a též veškerá výuka ve třetím až pátém ročníku jsou zajištěny učitelkami bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost však nemá negativní vliv na kvalitu vyučovacího procesu. Školní družina má stabilizované personální zajištění, vychovatelka je kvalifikovaná. Personální obsazení mateřské školy je též stabilizované, obě pedagogické pracovnice splňují podmínky příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučující se iniciativně zúčastňují vzdělávacích akcí. Dosud chybí koncepční způsob kontroly činnosti mateřské školy.

Materiální zázemí výuky vyžaduje i nadále doplnění moderními pomůckami. Dostupná didaktická technika není v potřebné míře ve vyučovacím procesu využívána. V oblasti materiálně-technického zabezpečení školní družiny byly zjištěny dílčí nedostatky. Pro výchovně-vzdělávací práci mateřské školy jsou vytvořeny velmi dobré materiální podmínky.

Sledovaná výuka měla velmi dobrou úroveň. Učivo bylo vždy srozumitelně prezentováno a patřičně procvičeno, učitelky vhodně organizovaly práci v několika ročníkových skupinách. Ve vyučovacím procesu se uplatnily činnostní prvky, kladem byl také individuální přístup k žákům. Pozitivy ve výchovně-vzdělávacím procesu školní družiny byly kvalitní role vychovatelky při poskytování informací, účinný způsob motivace, samostatné aktivní učení žáků a respektování jejich osobnosti. Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole při spontánních i řízených aktivitách odpovídaly celkově potřebám předškolních dětí. Pozitivem byla možnost seberealizace dětí, jejich aktivního a emočního zapojení do činností, způsob motivace a využití aktivizujících metod. Nedostatkem byla míra naplňování výchovných cílů vzhledem k očekávaným kompetencím v oblasti interakce a komunikace mezi dětmi.

V období od poslední orientační inspekce, konané ve dnech 12. a 13. února 1998, se škola stala právním subjektem, došlo ke sloučení s mateřskou školou a školní jídelnou. V základní škole přetrvávají problémy v oblasti personální. Škola získala novou počítačovou techniku. V oblasti výchovy a vzdělávání nadále převládají pozitiva. Rozšířila se nabídka zájmových aktivit. Zlepšila se výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině. V době od uplynulé orientační inspekce, provedené v mateřské škole v roce 1998, se zlepšilo materiální vybavení. Trvalá péče je věnována interiéru školy, pro děti je vytvářeno příjemné a nestresující prostředí. Personální podmínky jsou kvalitní. Celková úroveň výchovně-vzdělávací práce je stále velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
Členové týmu	Mgr. Dana Sedláčková	D. Sedláčková v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Muzikářová

V Berouně dne 25. června 2003

Přílohy

1. Dotazníky pro rodiče dětí mateřské školy
2. Dotazníky pro rodiče dětí základní školy

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. červen 2003

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Danuše Stašová	D. Stašová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Přílohy

1. Dotazníky pro rodiče dětí mateřské školy - vyhodnocení

Celkem bylo rozdáno 16 dotazníků, ke zpracování jich bylo vráceno 10.

Hodnotící stupnice:

Zcela spokojen/a	Spíše spokojen/a	Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	Spíše nespokojen/a	Nespokojen/a	Nemohu posoudit
1	2	3	4	5	6

Čís.	Sledovaná oblast	Hodnocení odpovědí - počet					
		1	2	3	4	5	6
1	Vzdělávací program mateřské školy	5	2	2	0	0	1
2	Nabídka dalších aktivit	6	2	1	0	1	0
3	Řád mateřské školy	10	0	0	0	0	0
4	Informovanost o organizaci a provozu	8	2	0	0	0	0
5	Uspořádání denních činností	9	1	0	0	0	0
6	Informační služby pro rodiče	8	1	0	0	0	1
7	Poradenská služba	5	3	0	0	0	2
8	Respektování individuálních zvláštností dítěte	4	5	0	0	0	1
9	Možnost spolupráce s mateřskou školou	4	4	1	0	0	1
10	Prostorové a materiální podmínky	6	2	2	0	0	0
11	Vybavení a zařízení školní zahrady	1	3	4	0	2	0
12	Úroveň stravování	7	1	2	0	0	0

2. Dotazníky pro rodiče žáků základní školy - vyhodnocení

Celkem bylo rozdáno 29 dotazníků, ke zpracování jich bylo vráceno 27.

Hodnotící stupnice:

Zcela spokojen/a	Spíše spokojen/a	Spíše nespokojen/a	Nespokojen/a	Nevím/žádná odpověď
1	2	3	4	N/0

Zaměření otázek:	Zcela spokojen(a) počet	Spíše spokojen(a) počet	Spíše nespokojen(a) počet	Nespokojen(a) počet	Nevím/ žádná odpověď počet
1. Vzdělávací program školy	17	9	0	0	1
2. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů	15	7	1	0	4
3. Využívání pomůcek při výuce	16	2	0	0	9
4. Skladba mimovyučovací aktivit	19	6	0	1	1
5. Využívání počítačového vybavení	8	4	3	0	12
6. Nejméně jeden učitel dítě zná	-	-	-	-	-
7. Učitelé se zajímají o problémy dítěte	18	6	1	0	2
8. Informovanost rodičů ze strany školy	26	1	0	0	0
9. Vyváženost klasifikace ústního a písemného projevu	22	0	1	0	4
10. Objektivita hodnocení ve škole	20	4	2	0	1
11. Domácí příprava	-	-	-	-	-
12. Nabídka mimoškolní zájmové činnosti	19	7	1	0	0
13. Ví dítě, na koho se má obrátit, je-li nespokojeno?	24	2	0	0	1
14. Protidrogová problematika a prevence	24	2	0	0	1
15. Zásady zdravého životního stylu	22	2	0	0	3
16. Jasně stanovená pravidla ve školním řádu	23	1	0	0	3
17. Čistota a vybavení sociálního zařízení	23	1	1	0	2

Rodiče se vyjádřili k otázce číslo 6 (Nejméně jeden učitel dítě zná.) takto: ano – 25, ne – 1, bez odpovědi – 1.

Rodiče se vyjádřili k domácí přípravě (číslo 11) takto: domácí příprava trvá dítěti 1/2 hodiny denně - 16, domácí příprava trvá dítěti 1 hodinu denně - 9, domácí příprava trvá dítěti 2 hodiny denně či více – 1, nevyjádřili se – 1.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Středočeského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 00 Praha 5	2003-07-15	Předáno osobně.
Zřizovatel: obec HLuboš, 262 22 Hluboš 3	2003-07-14	022 102/03-5067

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány